I. Beantwoording vragen zoals gesteld aan BZK, Financien, SZW en VWS

Koninkrijksrelaties

Stichting ontwikkeling Nederlandse Antillen (Sona)

Over de rechtmatigheid van de besteding van subsidies door de Stichting ontwikkeling Nederlandse Antillen (Sona) bestaat onzekerheid. Het gaat hier om circa 50 miljoen euro.

Waarom bestaat er onzekerheid over de rechtmatigheid? Is die inmiddels opgelost?

Antwoord
De Auditdienst Rijk (ADR) heeft in opdracht van de Directie Koninkrijksrelaties (BZK) de afgelopen jaren onderzoeken uitgevoerd bij zowel de accountant van de stichting SONA, KPMG, als de uitvoeringsorganisatie van SONA, USONA. Daaruit bleek in de periode vòòr en inclusief 2010 dat de stichting onvoldoende aantoonbaar kon maken welk toezicht was uitgevoerd over de besteding van de subsidievoorschotten in 2010. Vervolgens is in 2011 door een extern bureau een uitgebreider onderzoek uitgevoerd. In 2012 is ook de beheersovereenkomst tussen BZK en SONA en het bijbehorende protocol totaal herzien. Met het bestuur van SONA zijn inmiddels goede afspraken gemaakt over verbetermaatregelen zoals een waterdichte dossiervorming, het inzichtelijk maken van projectresultaten en het verbeteren van de opdracht aan de accountant voor diens controle. In juni 2013 is een review uitgevoerd op de accountantscontrole van de jaarrekening 2012 en is bij uitvoeringsorganisatie USONA onderzocht in hoeverre de met BZK overeengekomen verbetermaatregelen in 2012 zijn uitgevoerd. De ADR concludeert dat de controle door de externe accountant toereikend is uitgevoerd. Ook de aangekondigde verbetermaatregelen door USONA zijn volgens de Auditdienst Rijk ingevoerd.

Sinds de oprichting in 2004 heeft het fonds Sona ruim € 450 miljoen van Koninkrijksrelaties ontvangen. Sona kan de rechtmatigheid van projectuitgaven (circa € 270 miljoen sinds 2004) niet voldoende aantonen. Sona zegt veel te doen, alleen dit blijkt volgens de ADR ‘onvoldoende zichtbaar’ uit de projectdossiers.

Al sinds 2004 heeft Sona problemen met het aantonen van de rechtmatigheid van projectuitgaven. In de periode (2008-2011) was de huidige Rijksvertegenwoordiger Wilbert Stolte als penningmeester verantwoordelijk voor de administratie van Sona. Wat vinden de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Financiën ervan dat de huidige Rijksvertegenwoordiger Wilbert Stolte penningmeester was van Sona? Wie moet er toezicht houden op de besteding van het geld dat naar Sona gaat? Heeft de heer Wilbert Stolte hier als Rijksvertegenwoordiger een rol in?

Antwoord
De huidige Rijksvertegenwoordiger was in de periode 2008 – 2011 bestuurslid van de stichting SONA. Bij zijn benoeming tot Rijksvertegenwoordiger heeft hij zijn functie in het SONA – bestuur (penningmeester) direct neergelegd. Als Rijksvertegenwoordiger vervult hij dus geen rol bij SONA. De Directie Koninkrijksrelaties (BZK) is beleidsmatig verantwoordelijk voor de samenwerkingsmiddelen en maakt afspraken over beheer en verantwoording met het SONA-bestuur. Een en ander is vastgelegd in een beheersovereenkomst. Stichting SONA is belast met het toezicht op de uitvoeringsorganisatie.

Voor Caribisch Nederland (Saba, St. Eustatius en Bonaire) geldt dat de beleidsmatige verantwoordelijkheid (onderwijs, sociaaleconomisch etc.) per 10 oktober 2010 ("10-10-10") is belegd bij de vakdepartementen. Na 10-10-10 is er dan ook alleen nog maar sprake van uitvoering van lopende projecten/programma's door USONA.

In de brief die minister Plasterk op 25 april 2013 maar de Algemene Rekenkamer stuurde (kenmerk 2013-0000243288) staat dat 'in het kader van het toezicht op de voortgang en verantwoording van de programma's regulier overleg plaatsvindt met Sona, zowel op bestuurlijk niveau als op ambtelijk niveau.

Kan het zijn dat Wilbert Stolte in de functie van Rijksvertegenwoordiger alsnog contact heeft over Sona, terwijl hij in zijn vorige functie verantwoordelijk was voor de verantwoording van gelden aan Sona, die dus al jaren niet op orde is? Wat vinden de ministers Plasterk en Dijsselbloem van deze situatie? Zou Rijksvertegenwoordiger Stolte om die reden beter (al dan niet tijdelijk) van zijn functie afgehaald kunnen worden?

Zie antwoord eerste blok.

De ADR adviseerde Koninkrijksrelaties de bijdrage 2010 aan Sona NIET vast te stellen totdat de herstelacties zijn uitgevoerd en dat KPMG deze heeft gecontroleerd.

Waarom adviseerde de ADR te stoppen met de subsidie? Waren er vermoedens van fraude? Waarom is dit advies in de wind geslagen?

Antwoord
De Auditdienst Rijk heeft BZK NIET geadviseerd te stoppen met de subsidie aan SONA. In het samenvattende reviewverslag over de jaarrekening 2010 adviseerde de ADR in 2012 wel om geen decharge te verlenen aan SONA totdat de stichting aantoonbaar zou maken welk toezicht ze had uitgevoerd over de besteding van de subsidievoorschotten in 2010. Er zijn door de ADR geen vermoedens van fraude gerapporteerd. De toenmalige minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft in afwijking van het advies van ADR SONA in maart 2012 – onder voorwaarden – toch decharge verleend over de jaarrekening 2010. De voorwaarden behelsden ondermeer een waterdichte dossiervorming, het inzichtelijk maken van projectresultaten en het verbeteren van de opdracht aan de accountant voor diens controle.

Koninkrijksrelaties heeft het bestuur van Sona in 2012 decharge verleend over het gevoerde beheer in 2010.

Waarom is er toen toch besloten de subsidie toe te kennen?

Zie vorig antwoord.

Begin 2012 zijn verbeteracties beloofd. In 2013 moet uit het rapport van de accountant van Sona blijven in hoeverre deze maatregelen effectief zijn gebleken.

Wat is de stand van zaken mbt die verbeteracties? Is dat rapport er al? Zo ja wat zijn de conclusies?

Zie antwoord eerste blok.

Saba Statia Cable System

In 2012 hebben wij vastgesteld dat de betaling van circa 1 miljoen aan werkkapitaal aan de Saba Statia Cable System onrechtmatig is.

Wat was er precies onrechtmatig aan die betaling? Ging het om het ontbreken van een simpele paraaf, negeren Europese aanbesteding of had de onrechtmatigheid een andere reden? Wiens verantwoordelijkheid was het om die betaling op een rechtmatige manier uit te voeren? Heeft de heer Wilbert Stolte hier als Rijksvertegenwoordiger een rol in?

De oprichting namens de Staat der Nederlanden van Saba Statia Cable System BV heeft op een weinig transparante wijze plaatsgevonden. De in de Comptabiliteitswet voorgeschreven procedure voor oprichting is niet gevolgd. De Rekenkamer, de ministerraad en de Staten-Generaal hebben een rol in die procedure. Het gebruik van een administratiekantoor, directievoering door vennootschappen, het niet-benoemen van toezichthoudende commissarissen en het overmaken van geld bestemd voor de BV op een rekening bij een stichting, waar een advocatenfirma de directie voert, maken de oprichting en het beheer ondoorzichtig.

De Compatibiliteitswet is niet gevolgd, maar wat is er nu precies genegeerd? Welke rol hadden Rekenkamer, ministerraad en Staten-Generaal moeten hebben? Wiens verantwoordelijkheid is het om die partijen hierover te informeren? Heeft de heer Wilbert Stolte hier als Rijksvertegenwoordiger een rol in?

Is het 'ondoorzichtige beheer' inmiddels teneinde? Staat het geld bestemd voor Saba Statia Cable BV niet meer op rekening van een stichting, waar een advocatenfirma directie voert? Welk advocatenkantoor was dat?

Wij adviseren om de afwijking van de in de Comptabiliteitswet voorgeschreven oprichtingsprocedure te melden aan Rekenkamer, ministerraad en Staten-Generaal. En wij adviseren om de eigendom van de aandelen onmiddellijk op naam van de Staat der Nederlanden te laten zetten. Nu bezit de Staat slechts het recht om de eigendom van de aandelen (om niet) te verwerven.

Staan de aandelen inmiddels op naam van de Staat der Nederlanden? En zo ja sinds wanneer? Hoe lang hebben de aandelen niet op naam van de staat gestaan? Over welke rechten beschikt de Staat nu? Heeft de heer Wilbert Stolte hier als Rijksvertegenwoordiger een rol in?

Eén van de slotwetmutaties 2012 betreft een beleidsintensivering van € 2,9 miljoen (project zeekabel), die abusievelijk niet eerder is gemeld aan de Kamer.

Hoe kan het dat dit niet gemeld is aan de Kamer? Wiens verantwoordelijkheid was het om dit te melden? Heeft de heer Wilbert Stolte hier als Rijksvertegenwoordiger een rol in?

Het toezicht op de juiste besteding van overheidsgeld is niet geregeld.

Hoe staat het nu met dit toezicht is dit nu wel volledig op orde? Wiens verantwoordelijkheid is het om toe te zien op de juiste besteding van overheidsgeld? Heeft de heer Wilbert Stolte hier als Rijksvertegenwoordiger een rol in?

Antwoord
Reden voor onrechtmatigheid was dat de in de comptabiliteitswet voorgeschreven procedure voor oprichting niet is gevolgd. Recent is informatie over ondernomen herstelacties aan de Algemene

Rekenkamer toegezonden. Na reactie hierop zal minister BZK de Tweede Kamer en Ministerraad informeren. De Rijksvertegenwoordiger heeft hier geen rol in.

Algemene bevindingen voor financieel en materieelbeheer Koninkrijksrelaties in 2012:

De kwaliteit van de gevoerde administraties en van het totstandkomingsproces van de jaarrekening is onvoldoende. (Kennisachterstand bij medewerkers, sleutelfunctionarissen niet altijd beschikbaar, voor de totstandkoming van de jaarrekening is Koninkrijksrelaties afhankelijk van één medewerker en daarmee kwetsbaar, verantwoordelijkheden en/of rollen diffuus en onvoldoende inhoudelijke sturing op proces en afronding. De ADR adviseert verbeterplan., nauwgezette bewaking van de voortgang periodiek aan het hoogste management rapporteren.)

Hoe staat het inmiddels met de verbeterplannen? Onder wiens verantwoordelijkheid valt 'het hoogste management'? Wiens verantwoordelijkheid is het om toe te zien op de juiste besteding van overheidsgeld? Heeft de heer Wilbert Stolte hier als Rijksvertegenwoordiger een rol in?

Uit het onderzoek financieel en materieelbeheer blijkt dat het aantal (ernstige) bevindingen stijgt. Drie bevindingen zijn al voor 2009 ontstaan, maar er is volgens de ADR 'nog geen structurele oplossing in zicht'. We zien dat de impact groter wordt naarmate de bevindingen langer onopgelost blijven.

Om welke bevindingen van voor 2009 gaat het? Onder wiens verantwoordelijkheid valt dit? Heeft de heer Wilbert Stolte hier als Rijksvertegenwoordiger een rol in?

Antwoord
Momenteel worden achterstanden weggewerkt. Er zijn verbeterplannen opgesteld. Zo is er een procesbeschrijving van de jaarrekening opgesteld alsook een handboek over de rollen en verantwoordelijkheden van de betrokken 'spelers' bij het financieel beheer. De vooruitgang wordt besproken in een maandelijkse stuurgroep van betrokkenen (met de ADR als adviserend lid).

Mbt tot de bevindingen in 2009. Zoals in het rapport van de ADR te lezen betreffen dit de volgende bevindingen:
- Proces totstandkoming van het jaarverslag ontoereikend
- Ontoereikend beheer bij administratie van verplichtingen voorschotten en andere saldibalans administraties
- Onzekerheid over de rechtmatigheid van de projectuitgaven Sona.

De Rijksvertegenwoordiger heeft hier geen rol in.

Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Beantwoording door SZW, mw. Klijnsma

Onzekerheid over uitkeringen aan Caribisch Nederland
In Caribisch Nederland is in 2012 19,4 miljoen aan uitkeringen verstrekt. De rechtmatigheid van de versterkte uitkeringen is onzeker. In oktober 2011 is vastgesteld dat de noodzakelijke externe gegevens om de rechtmatigheid te toetsen van uitkeringen die SZW in Caribisch Nederland verstrekt, niet aanwezig of niet betrouwbaar waren.

Vraag
Om wat voor soort SZW-uitkeringen gaat het? Onder wiens verantwoordelijkheid valt dit? Heeft de heer Wilbert Stolte hier als Rijksvertegenwoordiger een rol in?

Antwoord
Het gaat om de volgende regelingen:
- Besluit Onderstand BES
- Wet algemene ouderdomsverzekering BES (AOV)
- Wet algemene weduwen- en wezenverzekering BES (AWW)

De uitvoering van deze wetten valt onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De Rijksvertegenwoordiger speelt geen rol bij de uitvoering van de regelingen en het verstrekken van uitkeringen.

Onzekerheid over uitkeringen aan Caribisch Nederland
De aan de uitkeringen ten grondslag liggende dossiers bleken in 2011 niet op orde. Noodzakelijke externe gegevens waren bij onze controle in 2011 niet aanwezig of niet betrouwbaar. Het risico bestaat dat uitkeringen zijn versterkt die gebaseerd zijn op onjuiste brondocumenten. In 2012 zijn maatregelen in gang gezet om de dossiervorming te verbeteren. Gezien de startsituatie (met name voor wat betreft de dossiers die per 10 oktober 2010 van de voormalige uitvoeringsinstanties van de Nederlandse Antillen zijn overgekomen) vergt dit inspanningen die niet in één jaar zijn af te ronden. Wij hebben ten behoeve van het opstellen van de werkinstructie een checklist aangereikt.
Wij adviseren de voortgang van de uitvoering en de effectiviteit van de verbetermaatregelen periodiek te beoordelen.

Vraag
Hoe staat het met de verbetermaatregelen? Onder wiens verantwoordelijkheid valt dit? Heeft de heer Wilbert Stolte hier als Rijksvertegenwoordiger een rol in?

Antwoord
De uitvoering van de uitkeringsregelingen in Caribisch Nederland heeft een heel andere historie dan in Europees Nederland. Rechtmatigheid had voor 10-10-10 niet de prioriteit die we in Europees Nederland gewend zijn, bij geen van de uitvoerders. Die omslag vergt tijd, daar wordt hard aan gewerkt.
Er is al een hele slag gemaakt in de onderstand. In 2011 zijn de dossiers gelicht door de ADR. Daar is een aantal verbetermaatregelen getroffen. Inmiddels zijn alle dossiers bijgewerkt op basis van een format. Voor de AOV en AWW worden de dossier uiterlijk in zomer van 2013 eveneens bijgewerkt, dat zal op 1 september zijn afgerond. In het najaar van 2013 zal er weer controle plaatsvinden door de ADR.
In de onderstand is – net als in de bijstand - sprake van een arbeidsverplichting, met de mogelijkheid van sanctie als betrokkene zijn verplichtingen niet nakomt. De onderstand wordt in Caribisch Nederland onder directe verantwoordelijkheid van de staatssecretaris van SZW uitgevoerd. Er is

actief toezicht op de uitvoering door de Auditdienst Rijk. De uitvoering geschiedt op basis van het Besluit onderstand BES. Daarin is een evenwichtig stelsel van rechten en plichten vastgelegd. Werk boven inkomen is hierbij het uitgangspunt. Onderstandgerechtigden worden periodiek herbeoordeeld, waarbij de mogelijkheid om te gaan werken centraal staat. De Rijksvertegenwoordiger heeft hierin geen rol.

ICT Caribisch Nederland sterk afhankelijk van externe leverancier
In 2012 heeft een onderzoek in Caribisch Nederland (Bonaire) plaatsgevonden naar de informatiebeveiligings- en ICT beheersmaatregelen ('general controls'). Bij dit onderzoek bleek grote afhankelijkheid van de externe leverancier van de SZW-applicaties. Daarnaast ontbreekt een risicoanalyse voor de systemen AOV/AWW, Onderstand en Loonderving en zijn er zwakheden in de functiescheiding en in de fysieke toegangsbeveiliging. Dit zijn risico's voor de continuïteit van de bedrijfsvoering.
Wij adviseren om eigen ICT kennis op te bouwen en te behouden. Voorts adviseren wij samen te werken met de onderdelen van andere ministeries in Caribisch Nederland op het gebied van ICT.

Vraag
Hoe staat het met de afhankelijkheid van de externe leverancier? Onder wiens verantwoordelijkheid valt dit? Heeft de heer Wilbert Stolte hier als Rijksvertegenwoordiger een rol in?

Antwoord
Het ministerie van SZW heeft de aanbevelingen van de ADR 2012 overgenomen en werkt momenteel aan de uitvoering daarvan. Zo worden informatiebeveiligings- en ICT beheersmaatregelen doorgevoerd, wordt de eigen ICT-kennis verder verbeterd en de samenwerking met andere departementen geïntensiveerd.
De ICT-systemen vallen onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De Rijksvertegenwoordiger heeft hierbij geen rol.

Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Beantwoording door VWS

Beheer en controle Caribisch Nederland: over 2011 en 2012 nog geen verantwoordingsdocumenten Beschikbaar
In 2012 is er gewerkt aan de totstandkoming van een controleprotocol en is een externe accountant van het Zorgverzekeringskantoor benoemd. De externe accountant is ook gevraagd om de knelpunten in de bedrijfsvoering van het Zorgverzekeringskantoor in kaart te brengen. Omdat er nog geen jaarverantwoordingen over zou en 2012 zijn ontvangen heeft VWS de openstaande voorschotten nog niet kunnen afrekenen. In 2013 loopt de voorschottenstand (€152,8 mln) zo op dat deze het in omvang gedaalde beleidsartikel dreigt te overstijgen. Ook is nog geen rapportage van knelpunten beschikbaar.

Hoe staat het met de verantwoordingsdocumenten en rapportage van de knelpunten? Zijn die inmiddels beschikbaar? Onder wiens verantwoordelijkheid valt dit? Heeft de heer Wilbert Stolte hier als Rijksvertegenwoordiger een rol in?

Antwoord
Per 1 januari 2011 is op de BES-eilanden de Zorgverzekering BES ingevoerd welke wordt uitgevoerd door het Zorgverzekeringskantoor Caribisch Nederland (ZVK). In de beginfase was de eerste prioriteit de beschikbare zorg zowel kwalitatief en kwantitatief op een hoger plan te brengen. Op de BES-eilanden was er namelijk sprake van een forse ‘zorgachterstand’ bij de patiënten. De aandacht is vooral uitgegaan naar het beschikbaar stellen van curatieve en spoedeisende zorg.

De administraties van de twee organisaties, de SVB en de BZV, die zijn opgegaan in het ZVK, bleken de nieuwe organisatie niet adequaat te kunnen ondersteunen. Opstartproblemen hebben er toe geleid dat de jaarrekening 2011 pas eind 2012 gereed was. Door vertraging bij de accountantscontrole was de accountantsverklaring over 2011 pas medio 2013 gereed. Voor 2012 heeft het ZVK de jaarcijfers inmiddels beschikbaar. De accountantscontrole zal in het derde kwartaal van dit jaar starten. Indien beide jaarrekeningen zijn voorzien van een verklaring van de accountant, zullen de openstaande voorschotten 2011 en 2012 worden afgerekend.

Medio 2012 heeft het ZVK een verbeterplan opgesteld ten behoeve van de bedrijfsvoering. In dit plan zijn de stappen beschreven die noodzakelijk zijn om het financieel beheer zo spoedig mogelijk op orde te krijgen. De verbeteringen richten zich op het professionaliseren van de inkoopfunctie, het uitvoeren van interne controles en het versterken van de financiële functie. De Rijksvertegenwoordiger speelt hierbij geen rol.

BES-fonds:

Onvoldoende invulling rond het beheer van de overige uitkeringen
De Wet FinBES biedt op basis van artikel 88 lid 8 de mogelijkheid om uitkeringen te verstrekken op een andere wijze dan door middel van een vrije uitkering. Zo is in 2012 een bijdrage van € 0,5 miljoen voor de renovatie van de haven van Saba verstrekt. Aan de wijze waarop de rechtmatigheid van de besteding van deze uitkeringen wordt geborgd, zijn geen nadere voorwaarden gesteld. Hierdoor bestaat het risico dat dergelijke uitgaven anders besteed worden dan waarvoor ze bedoeld zijn.
Wij adviseren om bij het verstrekken van dit type uitkeringen een toereikend toetsingskader voor de rechtmatigheid mee te geven aan de ontvangende partij.

Hoe staat het met de invulling van overige uitkeringen? Is die inmiddels beschikbaar? Onder wiens verantwoordelijkheid valt dit? Heeft de heer Wilbert Stolte hier als Rijksvertegenwoordiger een rol in?

Antwoord
Het is van belang dat de openbare lichamen verantwoording afleggen over de besteding van verschillende uitkeringen. De verantwoording van de Vrije uitkering gebeurt via de Eilandsraad. Voor bijzondere uitkeringen is een Beoordelingskader bijzondere uitkeringen opgesteld. De besteding van bijzondere uitkeringen wordt opgenomen in de jaarrekening die het openbare lichaam jaarlijks opstelt en waarover accountantscontrole plaatsvindt. In deze jaarrekening kan de informatie worden opgenomen die het departement in staat stelt zich op haar beurt te verantwoorden aan het parlement. Daarnaast komt er analoog aan het beoordelingskader interbestuurlijke verhoudingen voor gemeenten en provincies ook een beoordelingskader BES. Hierin zal ook worden ingegaan op de door de ADR geconstateerde opmerkingen over de overige uitkeringen. De Rijksvertegenwoordiger heeft hierbij geen rol.

II beantwoording specifieke / aanvullende vragen gesteld aan de Rijksvertegenwoordiger

In uw vragen wordt meerdere keren gerefereerd aan de rol van de Rijksvertegenwoordiger. Zoals uit de beantwoording daarvan blijkt, speel ik geen inhoudelijke rol in de dossiers waar u naar vraagt. Ter verduidelijking van de rol en positie van de Rijksvertegenwoordiger, wil ik u het onderstaande meegeven.

De Rijksvertegenwoordiger vindt zijn basis in de Wet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (WolBES). Hij vormt de bestuurlijke schakel tussen de rijksoverheid enerzijds en de drie openbare lichamen in Caribisch Nederland anderzijds.

De Rijksvertegenwoordiger wordt op voordracht van de minister van Binnenlandse Zaken door de Kroon benoemd voor een periode van zes jaar. Hij heeft als belangrijkste taak de samenwerking tussen de rijksambtenaren in Caribisch Nederland, zowel onderling als met de eilandsbesturen, te bevorderen.

De rijksambtenaren in Caribisch Nederland vallen binnen de hiërarchische lijn van hun ministerie. De Rijksvertegenwoordiger heeft dus geen zeggenschap over hun werkzaamheden. De Rijksvertegenwoordiger heeft geen doorzettingsmacht.
Ten opzichte van de drie openbare lichamen heeft de Rijksvertegenwoordiger taken ten aanzien van het waarborgen en bevorderen van goed bestuur. Zo dient hij goedkeuring te verlenen aan een aantal door de openbare lichamen op te stellen verordeningen. Ook heeft de Rijksvertegenwoordiger een coördinerende en toezichthoudende rol binnen de rampen – en crisisbeheersing op de eilanden.

De Rijksvertegenwoordiger rapporteert aan de minister van Binnenlandse Zaken over zijn bevindingen of anders aan de ministers wiens portefeuilles het betreft.

Voor wat betreft uw vragen met betrekking tot SONA kan ik, aanvullend op de reactie van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, aangeven dat ik mijn functie als bestuurslid bij SONA per 1 mei 2011 heb neergelegd, dus op hetzelfde moment dat ik in de functie van Rijksvertegenwoordiger ben benoemd. Het bestuur van SONA is decharge verleend door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de hele periode dat ik bij SONA een bestuursfunctie bekleedde.

Tot slot stelde u mij nog een vraag met betrekking tot de samenstelling van mijn bureau en over een aanbevelingsbrief.

Ten aanzien van de samenstelling van mijn bureau geldt dat het bestaat uit vijf medewerkers. Zij ondersteunen mij bij mijn werkzaamheden op de drie eilanden. De kosten van dit bureau komen ten laste van het budget van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De medewerkers zijn conform de geldende sollicitatieprocedures van BZK benoemd. Twee medewerkers waren eerder werkzaam voor de gemeente Den Haag.

Voor wat betreft de aanbevelingsbrief kan ik u aangeven dat ik een referentie heb afgegeven voor een medewerker bij een restaurant op Bonaire. Hij wilde in aanmerking komen voor een verdere opleiding aan een HBO-instelling en vroeg mij om een schriftelijke referentie.